Oświadczenie złożone
przez senatora Zygmunta Frankiewicza
w dniu 12 grudnia 2024 r.

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra obrony narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się prośbą o udzielenie informacji, czy prowadzone są prace zmierzające do ujednolicenia uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy służb mundurowych, a jeśli tak, to na jakim są etapie i w jakim kierunku zmierzają projektowane zmiany.

Świadomy tego, że w kompetencjach ministra obrony narodowej pozostają kwestie odnoszące się do żołnierzy, a problem dotyczy również Służby Więziennej oraz innych grup funkcjonariuszy mundurowych niebędących żołnierzami, pozostających w kompetencjach odpowiednio ministra sprawiedliwości oraz ministra spraw wewnętrznych i administracji, liczę na odpowiedź, po konsultacji z właściwymi ministerstwami, odnoszącą się do całego zagadnienia. Jeżeli obecnie prace nie są prowadzone, proszę o informację, czy w ogóle, a jeśli tak, to kiedy, sprawa będzie przedmiotem prac w ministerstwach, a następnie w rządzie RP.

Przedstawię przesłanki przemawiające za koniecznością podjęcia prac nad przedstawioną przeze mnie kwestią.

W świetle obowiązujących przepisów aktywni zawodowo i odprowadzający składki na ubezpieczenie społeczne emeryci wojskowi i funkcjonariusze, przyjęci do służby przed 1 stycznia 1999 r., nie mają możliwości zwiększenia swojej emerytury mundurowej o składkowy okres pracy cywilnej. Osoby te po zwolnieniu ze służby, ze względu na swoje wieloletnie doświadczenie, są zatrudniane przede wszystkim na stanowiskach związanych z obronnością kraju, w tym w administracji publicznej. Pracując, wnoszą wymierny wkład w bezpieczeństwo państwa. Równocześnie państwo traktuje ich, w porównaniu z aktywnymi emerytami cywilnymi, w sposób dyskryminujący. Ta grupa emerytów wojskowych i funkcjonariuszy, pracując zawodowo, odprowadza składki emerytalno-rentowe, z których de facto nie może korzystać. Nie istnieją bowiem przepisy, które umożliwiałyby przeliczenie pobieranego przez nich świadczenia emerytalnego wynikającego ze stosunku służby i jego zwiększenia o okres składkowy pracy cywilnej. W przypadku emerytów cywilnych takie rozwiązania istnieją i są stosowane, ich świadczenia podlegają odpowiednim przeliczeniom. Nie można tutaj jako argumentu przywoływać wysokości emerytur służb mundurowych korzystniejszych niż emerytury cywilne, gdyż ich wysokość jest podyktowana wykonywaniem pracy z narażeniem życia i zdrowia w okresie pełnienia służby.

Pozbawiając tę grupę obywateli prawa korzystania z wypracowanej dodatkowo w ramach pracy cywilnej emerytury, państwo nie realizuje konstytucyjnej zasady równości obywateli i demotywuje tę grupę do podejmowania aktywności zawodowej pomimo chłonności rynku pracy. Dlatego należy zmienić obecnie obowiązujące w RP przepisy w taki sposób, aby emeryci wojskowi i emeryci innych służb mundurowych przyjęci do służby przed 1 stycznia1999 r. mieli prawo do przeliczania pobieranego świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem okresu składkowego pracy cywilnej wykonywanej po odejściu ze służby.

Konieczna jest także zmiana przepisów dotyczących rozwiązań zastosowanych wobec osób, które zostały przyjęte do służby po 1 stycznia 1999 r., ale przed końcem 2012 r. Istniejące mechanizmy nie motywują tych osób do podejmowania pracy w służbach mundurowych na okres dłuższy niż 15 lat, gdyż wcześniej uzyskany staż pracy cywilnej nie jest uwzględniany do ustalenia uprawnień emerytalnych wynikających z przepisów dla służb mundurowych. W interesie tych osób jest więc, po uzyskaniu uprawnień do emerytury mundurowej, tj. po 15 latach, wypracowanie dodatkowych lat pracy w cywilu, by uzyskać również uprawnienia do emerytury cywilnej. Inaczej wypracowane wcześniej lata pracy cywilnej pozostają bez wpływu na ich sytuację materialną po zakończeniu aktywności zawodowej. Działa to na szkodę państwa, które boryka się z brakami kadrowymi w służbach mundurowych, a w efekcie na szkodę wszystkich obywateli. Osoby te mogłyby bowiem przez kolejne 10 lat pełnić służbę mundurową na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej, gdyby obowiązujące przepisy nie stawiały ich przed wyborem pomiędzy służbą ojczyźnie a zabezpieczeniem materialnym rodziny.

Z poważaniem
Zygmunt Frankiewicz